

"Saadet-i ebediye, iki kısımdır. Birinci ve en birinci kısmı: Allah'ın rızasına, lütfuna, tecellisine, kurbiyetine mazhar olmaktır. İkinci kısmı ise, saadet-i cismaniyedir..." İzah eder misiniz?

"Saadet-i ebediye, iki kısımdır."

"Birinci ve en birinci kısmı: Allah'ın rızasına, lütfuna, tecellisine, kurbiyetine mazhar olmaktır."

"İkinci kısmı ise, saadet-i cismaniyedir. Bunun esasları mesken, ekl, nikâh olmak üzere üçtür. Ve bu üç esasın derecelerine göre, saadet-i cismaniye tebeddül eder. Ve bu kısım saadeti ikmal ve itmam eden, hulûd ve devamdır. Çünkü saadet devam etmezse, zıddına inkılap eder."⁽¹⁾

Ahiret hayatında saadet ve mutluluk maddi ve manevi olmak üzere iki kısımdır.

Manevi saadet ve mutluluk insanın **Allah'ın rızasına, lütfuna, tecellisine, kurbiyetine mazhar olmasıdır**. Cennetin en önemli en büyük ve en azametli saadeti ve mutluluğu Allah'ı görmek Ona yakın olmak ve Onun isim ve sıfatlarının tecellisine bizzat mazhar olmaktır.

Çünkü bütün nimetlerin, güzelliklerin, saadetlerin hakiki menba ve kaynağı Allah'ın Zat-ı Akdesi ve Onu bizzat ve vasitasız bir şekilde görebilmektir.

Maddi saadet cismanidir, yani insanın maddi bedeni ile alacağı lezzetleri içine alıyor. Cismani lezzetler de üç temel kısımdan oluşur.

Birincisi, mesken yani cennette her insana tahsis edilecek olan binlerce köşkler, saraylar ve en az dünya büyüklüğünde bir hususi konaklama mekânıdır. Malum, insanın maddi ve cismani anlamda rahat edebilmesi için birinci önceliği kendi hususi bir mekânının ve evinin olmasıdır. Binlerce köşk ve sarayların bir tek insana tahsis edilmesi, insan fitratına takılan duygu ve cihazların ne kadar külliyetli ve gayr-ı mahsur olması ile ilgilidir. Sınırsız duygu ve cihazları iki yüz metre karelik bir eve hapsedmek mümkün değildir.

İkincisi, ekl ve şürb yani yeme içme lezzetidir. Cennette sayısız ve çok çeşitli yiyecek ve içecekler insana tahsis edilecek ve cennetin en önemli lezzet

kaynaklarından birisi de bu yiyecek ve içecekler olacaktır. Dünya hayatında insanın en önemli ihtiyaçlarından ve lezzetlerinden birisi olan yiyecek ve içeceğin cennette kaldırılması mümkün değildir. Daha nezih, kaliteli ve lezzetli bir şekilde insana takdim edilecektir.

Üçüncüsü, nikâh, yani insanın karşı cinsle olan aile hayatı cennette de en önemli bir lezzet ve saadet kaynağı olacak. Mesken, yiyecek ve içecek nasıl insanın bir gerçeği ise nikâh ve aile hayatı da insan hayatının en önemli bir gerçeğidir. Bu yüzden cennetin en önemli lezzet ve saadet kaynaklarından birisi de nikâh ve aile hayatıdır.

Son olarak cennetin en büyük özelliği ve en muazzam nimet yönü **ebedi ve daimi** olmasıdır. Çünkü bir nimet ne kadar büyük olursa olsun, devam etmediği sürece değersiz ve önemsizdir. Bu yüzden cenneti asıl cennet yapan, cennetin ebedi olmasıdır.

1) bk. [İşaratü'l-l'caz, Bakara Suresi, 25. Ayetin Tefsiri.](#)